

ȘEDINȚA CONSILIULUI NAȚIONAL AL MINORITĂȚII NAȚIONALE ROMÂNE

Teodora Smolean – cel mai bun tânăr ziarist al anului

Premiul și Diploma „Cel mai bun tânăr ziarist anului” vor fi acordate în data de 7 decembrie 2012, la Ziua Consiliului Național al Minorității Naționale Române

Consiliul Național al Minorității Naționale Române, în ședința ținută în data de 3 decembrie 2012 și prezidată de către mr. Daniel Petrovici, președinte, a dezbătut mai multe puncte de pe ordinea de zi a ședinței, printre care și rectificarea Planului Financiar pentru anul 2012, prin care s-au modificat unele poziții financiare la capitolul cheltuielii. Apoi a fost analizată, din mai multe aspecte, sprijinirea teatrelor de amatori din satele noastre. În primul rând, este mai mult decât necesară o analiză temeinică referitoare la activitatea teatrelor de amatori, care participă sau nu la „Zilele de Teatru ale Românilor din Voivodina”, fiindcă este vorba despre păstrarea identității naționale căci, altfel, teatrele de amatori din satele noastre se sting, cum este cazul la Satu-Nou, și nu numai. Este mai mult decât necesară o soluție salvatoare în acest domeniu. S-a conchis că Consiliul Național al Minorității Naționale Române nu este obligat să finanțeze activitatea teatrală a amatorilor din satele noastre, dar, fără doar și poate, are obligație morală. S-a mai subliniat că este vorba despre un foc care se stinge, dar se aprinde mai greu. Însă, trebuie sprijinită orice pulsație culturală și să se discute cu oamenii din fiecare localitate. În anul 2013 trebuie acordată o mai mare atenție și un sprijin financiar corepunzător.

Tot în cadrul acestei ședințe, Consiliul Național a adoptat Hotărârea privind Premiul Consiliului în domeniul informării. Nicu Ciobanu, coordonatorul Departamentului pentru Informare, a spus că Premiul „Cel mai bun tânăr ziarist al anului” se instaurază în anul 2012, pentru a impulsiona interesul față de jurnalism, pentru a susține realizările valoroase în sfera jurnalismului, pentru a indica asupra necesității promovării și articlării mai nuanțate a valorilor și a cadrului creativ, a întregului spectacol minoritar, a lumii minoritarului etnic, precum și a cadrului existențial general.

Dreptul de a concura la Premiul „Cel mai bun tânăr ziarist al anului” au tinerii cu vârstă de până la 30 de ani, prin agajament, originalitate, exercițiu profesional și realizări pe parcursul unui an de zile și care au adus o contribuție valoroasă la dezvoltarea jurnalistică românească din Serbia.

Concret, au fost propuși șase tineri ziarști, cu excepția Postului de Radio Novi Sad, Redacția programului în limba română, care nu a propus niciun candidat. Fiecare membru al Departamentului pentru Informare a votat pentru fiecare din ei, acordând puncte de la 1 la 5 (Nicu Ciobanu s-a abținut, din cauză că au fost propuși doi ziarști de la „libertatea”). Au fost propuși: Cristina Spărișoara, Mircea Lelea, Marina Ancașan, Teodora Smolean, Stela Neda și Carmen Țăran. Maximumul de voturi sau puncte l-a obținut Teodora Smolean, devenind astfel prima laureată a Premiului „Cel mai bun tânăr ziarist al anului”.

Premiul în valoare de 432 euro, contravaloare în dinari și Diploma „Cel mai bun ziarist al anului” vor fi acordate în data de 7 decembrie a.c. – la Ziua Consiliului Național al Minorității Naționale Române.

De jubileul Consiliului Național - concert extraordinar

Când este vorba despre pregătirile pentru marcarea jubileului de 10 ani de la alegerea Consiliului Național Român, pregătirile sunt în fază finală, a spus mr. Marcel Drăgan, secretarul Consiliului Național. Cu ocazia jubileului, Corul, dirijat de Leri Mengher, și Orchestra Consiliului Național al Minorității Naționale Române, dirijată de Roman Bugar și Lucian Petrovici, vor prezenta un concert extraordinar, la care își vor da contribuția apreciați soliști vocali. Concertul extraordinar are loc la Teatrul Național „Sterija” din Vârșeț, în 7 decembrie 2012, cu începere la ora 19. Intrarea este liberă.

George SUBU

La Novi Sad, în 29 noiembrie a.c., în incinta cotidianului „Magyar Szó”, a avut loc Prima Conferință Regională „Prezenți, vizibili și puternici împreună”, consacrată presei scrise și on line în limbile minorităților naționale, concepută din două părți, în cadrul a trei sesiuni. Sesiunile au fost concepute ca dezbateri între reprezentanții managementului presei minoritare cu reprezentanții Guvernului Voivodinei și ai consiliilor naționale, ca fondatori ai presei.

Țelul principal al acestei conferințe a fost schimbul de experiențe și găsirea celor mai bune soluții pentru noile sisteme de plasare a edițiilor presei scrise, precum și definirea criteriilor de finanțare a mass-mediei minoritare.

Temele Conferinței – organizată de cotidianul „Magyar Szó”, sub auspiciile Secretariatului pentru Cultură și Informare Publică din P.A. Voivodina – abordate în cadrul lucrărilor sunt de mare importanță pentru activitatea calitativă de viitor a presei minoritare scrise și on line.

- Doresc doar să reamintesc, a menționat Ana Tomanova Mkanova vicepreședintă a Adunării Voivodinei și președintă a Consiliului Național al Minorității Naționale Slovace, inaugurând conferința, că noi, ca Guvern Provincial, am elaborat Strategia mass-mediei în Voivodina și am pregătit propuneri pentru adoptarea ei în Adunare. Atunci eram în dubiu dacă să privatizăm sau nu mass-mediile, bazându-ne pe necesitățile autogovernărilor locale. Este important că astăzi reîncepem activitatea la Strategia mass-mediei, datorită tutu-

ror specificurilor noastre, document în care am pus temelile scenei mediatică la noi. Cu toate acestea, trebuie să respectăm și să evidențiem drepturile obținute și să informăm cetățenii în limbile comunităților naționale, cărora aparțin. În acest sens, tot ceea ce a fost bun până acum, trebuie să se repete, iar ceea ce e rău, să se evite. De aceea, folosesc ocazia să salut și să inaugurez această întrunire, deoarece aceasta este o ocazie de a se schimba experiențele, să se muncească în mod profesional și, înainte de toate, să fim optimiști în privința schimbărilor din timpul tranziției, care încă durează și probabil va mai dura. Prezența mass-mediei în această clipă este deosebit de importantă, pentru că influențează asupra conștiinței cetățenilor, stărnește critica, iar când aceasta este pozitivă, atunci poate să dea rezultate. Trebuie să vedem căile de a fi vizibili pe o piață plină de brutalitate, cu mesajul „Împreună suntem mai puternici” și doar așa putem ajunge la țel, dar, iarăși, fiecare în parte să cultive identitatea comunității sale etnice, a încheiat vicepreședinta Adunării P.A. Voivodina, Ana Tomanova Mkanova.

Reuniunea a fost salutată din partea Guvernului P.A. Voivodina de Slaviša

Grujić, vicepreședinte al Guvernului și secretar provincial pentru Cultură și Informare Publică, menționând, printre altele, că este foarte mândru de presa minoritară, care nu conține insulte și umiliri, cum este cazul cu presa sârbă.

La primele două sesiuni ale Conferinței au fost prezenți directorii și redactorii responsabili din presa scrisă în limbile minorităților naționale, reprezentanții consiliilor naționale, ca fondatori ai acestor publicații, și reprezentanții Guvernului Voivodinei.

Temele primelor două sesiuni ale Conferinței au fost: definirea criteriilor și asigurarea finanțării stabile a mass-mediei minoritare în Voivodina, precum și direcțiile de dezvoltare a edițiilor on line ale presei minoritare, iar cea de-a treia sesiune a fost consacrată promovării prezentării comune a mass-mediei minoritare pe piața publicitară din Serbia și a prezentării potențialului mass-mediei minoritare auditoriului și publicului de specialitate.

Și Casa de Presă și Editură „Libertatea” a fost participat la Conferință, prin semnatura acestor rânduri, redactarea responsabilă a săptămânalului, ea prezentându-se cu o lucrare privind mass-media online, care este viitorul mass-mediei în general și, cu atât mai mult, al mass-mediei minorității române.

Teodora SMOLEAN

LANSAREA DE CARTE „NOUA INIȚIATIVĂ CONSTITUȚIONALĂ VOIVODINEANĂ” LA PANCIOVA

Trebuie găsit un nou „modus vivendi” între Serbia și Voivodina

Martți, 4 decembrie curent, în sala mică a Administrației Municipale Panciova a avut loc lansarea cărții „Noua inițiativă constituțională voivodineană”, lansare organizată de Asociația Civică „Clubul Voivodinean” din Novi Sad.

Despre carte au vorbit Đorđe Subotić, președintele „Clubului Voivodinean”, și copreședintele Comitetului de Coordonare și Acțiune al Comitetului Celei de-a IV-a Convenție Voivodineană, Dragomir Jankov, membru al Președinției „Clubului Voivodinean”, și Aleksandar Odžić, președintele Comitetului Executiv al Comitetului de Coordonare și Acțiune al Comitetului Celei de-a IV-a Convenție Voivodineană.

Fiecare dintre cei trei participanți au vorbit despre cartea „Noua inițiativă constituțională voivodineană”, care conține documente și expuneri de la Cea de-a IV-a Convenție Voivodineană.

În expunerea sa vastă, argumentată și atotcuprinzătoare, Dragomir Jankov a menționat, între altele, că „niciunde în Europa nu există un stat în care una din regiuni să fie atât de sistematic, cardinal și pe termen lung devastată și discriminată, cum este cazul cu Voivodina. În 2010, din mijloacele centralizate de stat, numite Planul Național Investițional, Voivodinei i-au aparținut 2%, în timp ce Serbiei i-au aparținut 98% din mijloacele financiare.”

S-a menționat că „autonomia Voivodinei nu este o soluție, aceasta fiind consumată demult. Este nevoie de un nou „modus vivendi” între Serbia și Voivodina, acesta fiind federalismul și federalizarea, ceea ce subînțelege un aspect mai larg al autorizațiilor și drepturilor decât cele aduse de autonomie.”

Aleksandar Odžić a menționat, între altele, că „Voivodina trebuie privită în contextul federalizării”, menționând, între altele, că „Voivodina nu poate să-și realizeze drepturile la Belgrad.” În expunerea sa, Đorđe Subotić s-a referit la climatul politic existent în Voivodina de-a lungul anilor.

George SUBU

Eugenia BĂLTEANU

PRIMA CONFERINȚĂ REGIONALĂ CONSACRATĂ MASS-MEDIEI ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

„Prezenți, vizibili și puternici împreună”

Consiliile naționale sunt necesare

Consiliile naționale ale minorităților naționale din P.A. Voivodina și Republica Serbia satisfac, în mare măsură, necesitățile protecției drepturilor minoritare

La Adunarea Voivodinei s-a ținut, zilele trecute, consfătuirea „Rolul activ pozitiv al minorităților din Serbia – Voivodina în procesul de integrare mai rapidă a Serbiei în Uniunea Europeană”, la care au participat reprezentanții consiliilor naționale ale comunităților naționale din Voivodina, specialiști, jurnaliști...

Conferința a fost consacrată rolului consiliilor naționale în domeniile stabilite prin lege: informare, cultură, uzul oficial al limbii, și îndeosebi învățământul. Conferința a fost sprijinită de către Guvernul Olandei, prin Programul MATRA pentru implementarea valorilor democratice, prin intermediul organizațiilor internaționale ECPM (European Christian Political Movement), FICDD (Foundation for International Christian Democratic Development) și HDI – Inițiativa Creștin-Democratică, în colaborare cu Adunarea P.A. Voivodina.

În cuvântul de salut, Dušan Jakovljević, vicepreședintele Adunării Voivodinei, a indicat asupra rolului și importanței consiliilor naționale în domeniile care sunt surprinse în cadrul temelor și discuțiilor de la această reuniune și și-a exprimat satisfacția că ea a fost organizată la Adunarea Voivodinei, care întotdeauna a fost recunoscută ca partener al tuturor consiliilor naționale care trăiesc în aceste spații. Astăzi, spune dânsul, discutăm despre problemele învățământului, pledăm și insistăm la consiliile naționale ca toți copiii care pleacă în clasa întâi și învață în limbile minorităților, să stea în bănci școlare cu vârstnicii lor de clasa întâi și nu în clase mixte cu cei mai în vârstă, de clasa a treia.

Referindu-se la manuale, Jakovljević a spus că, din cauza tirajelor mici, nu există interes din partea editorilor să tipărească manuale și noi suntem pregătiți să vă ajutăm în soluționarea acestei probleme.

Lenuța Țăran, președinta Inițiativei Creștin-Democratice, s-a referit la educația din școli și a vorbit despre grupele mici care au aceleași drepturi ca și cele mari. Au mai vorbit și Leo van Doesburg, manager la ECPM, care a pus accentul pe minoritățile din Voivodina, care sunt comunități și nu minorități, care trăiesc împreună.

Profesoara Anişoara Țăran, coordonatoare a Departamentului pentru Învățământ al Consiliului Național al Minorității Naționale Române, în baza unei analize detaliate, a prezentat situația din școlile cu predare în limba română, punând accentul pe numărul tot mai redus de elevi români.

Când este vorba despre consiliile naționale ale minorităților naționale din Voivodina și Serbia și despre rolul lor în edificarea identității personale și a conștiinței interculturale, s-a conchis că consiliile naționale din Serbia și Voivodina sunt necesare și că, într-o măsură mai mare, satisfac necesitățile protecției drepturilor minoritare, în primul rând în domeniul autonomiei culturale. Problemele apar când se amestecă direct interesele partidelor politice în activitatea consiliilor

naționale. S-a mai conchis că varianta oferită de întocmire la zi a listelor electorale speciale, pentru alegerea consiliilor naționale sunt discriminatoare și se propune ca pentru acestea să se folosească datele de la recensământul populației din Serbia din anul 2012.

Pe de altă parte, Legea privind comunitățile religioase nu este în conformitate cu Constituția Serbiei și este discriminatoare față de minorități, față de unele comunități naționale – bunievați, Biserica Catolică și comunitățile religioase mai mici.

La această consfătuire s-a cerut recunoașterea Bisericii Ortodoxe Române ca biserică tradițională în Serbia.

Tot la această consfătuire s-a cerut să se soluționeze în mod urgent problema referitoare la editarea manualelor în limbile minorităților naționale – româna, limba bunievaților, ucraineana... Problemele apar odată cu refuzarea tipării manualelor cu tiraj mic în limbile minorităților și din cauza neaplicării Legii privind manualele, apoi din cauza reducerii numărului de elevi sau chiar din cauza că nu există redactorii pentru manualele în limbile naționalităților în cadrul Institutului pentru Editarea Manualelor din Novi Sad și la alte case de editură particulare. La consfătuire s-a cerut să se soluționeze și problemele referitoare la nostrificarea diplomelor obținute în străinătate – de exemplu, nerecunoașterea diplomelor obținute în domenii de specialitate în România, Croația...

Consfătuirea și-a exprimat speranța că în viitor organele de stat, la toate nivelurile, vor avea mai multă voință politică și simț pentru soluționarea problemelor menționate de comunitățile naționale și confesionale.